

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 177/23

V Luxemburgu 23. novembra 2023

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-321/22 | Provident Polska

Ochrana spotrebiteľov: požadovať od spotrebiteľa, aby znášal neprimerané náklady spojené s úverom odlišné od úrokov, môže predstavovať nekalú podmienku

Traja občania uzavreli v Poľsku zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa týchto zmlúv musia okrem požičanej sumy zvýšenej o úroky zaplatiť dodatočné poplatky a provízie. Tieto náklady spojené s úverom odlišné od úrokov sú veľmi vysoké a zodpovedajú niekoľkým desiatkam percentuálnych bodov požičaných súm. Títo spotrebiteľia poukazujú na nadhodnotenú a neprimeranú povahu týchto nákladov a žiadajú poľský súd, aby vyhlásil dotknuté podmienky za nekalé. Dve z týchto zmlúv tiež stanovujú, že splátky úveru sú splatné výlučne v hotovosti obchodnému zástupcovi poskytovateľa úveru v mieste bydliska dlžníka.

Poľský súd žiada Súdny dvor o výklad smernice o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách¹. Chce vedieť, či podmienky týkajúce sa nákladov spojených s úverom, odlišných od úrokov, možno považovať za nekalé len z toho dôvodu, že tieto náklady sú zjavne neprimerané vo vzťahu k plneniu poskytovanému predajcom alebo dodávateľom. Vnútroštátny súd sa tiež pýta, či zmluva môže ďalej existovať po vyhlásení neplatnosti ustanovení vyžadujúcich zaplatenie nákladov v mieste bydliska spotrebiteľa.

Súdny dvor vo svojej odpovedi pripomína, že zmluvná podmienka sa považuje za nekalú, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. **Takáto nerovnováha môže vyplývať zo samotnej skutočnosti, že náklady okrem úrokov, ktoré znáša spotrebiteľ, sú zjavne neprimerané vo vzťahu k požičanej sume a k službám poskytovaným ako protihodnota, ktoré súvisia s poskytnutím a správou úveru.** Posúdenie nekalej povahy podmienok je však spravidla možné len v prípade, ak ich cieľom nie je definovať hlavný predmet zmluvy, alebo sa nevzťahujú na primeranosť ceny alebo odmeny vo vzťahu k službám poskytovaným ako protihodnota. Vnútroštátnemu súdu teda prináleží overiť, či je to tak v prejednávanej veci. V prípade zápornej odpovede bude musieť vnútroštátny súd preskúmať, či vnútroštátna právna úprava ako právna úprava zabezpečujúca vyššiu úroveň ochrany umožňuje vykonať takéto posúdenie.

Napokon, ak vnútroštátny súd vyhlási podmienku, na základe ktorej sa má zaplatiť náhrada v mieste bydliska spotrebiteľa, za neplatnú z dôvodu, že poskytovateľovi úveru umožňuje vyvíjať nezákonný tlak, zmluva sa môže ukázať ako nevykonateľná, a teda neplatná **v celom svojom rozsahu**. Ak je však nekalá časť tejto podmienky oddeliteľná od jej zvyšku, jej odstránenie môže postačovať na obnovenie skutočnej rovnováhy medzi zmluvnými stranami. V takom prípade **môže zmluva naďalej existovať** a spotrebiteľ **si môže vybrať akýkoľvek spôsob platby** spomedzi spôsobov dostupných podľa vnútroštátneho práva.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný

návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňujú na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ [Smernica Rady 93/13/EHS](#) z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.